

ՆՈՐԱԳԻՐ

20 ԴՐՅ

Կ. ՊՕԼՍՈՅ

20 ԴՐՅ

Կ. ՏԱՐԻ 9 ՁԻՆՔԻՃԻ 1292 ԴԱՍԵՄ 60

ՀԻՆԳԵԱՐԹԻ 25 ԴԵԿՏԵՄԵՐ 1875 Կ. Տ. 6 ՅՈՒՂԱՐ 1715

ԱՂԳԱՅԻՆ

Ատենէ մ'ի վեր է որ դարձեալ րոպէսան իջմիածնայ դէմ յարձակմանը, Հովեան Հոսովեն կը յարձակի և իւր յարձակման դիրք կը յաջողի Մանգու-մէի մէջ հրատարակել տալ, ապիւն Մասիո ալ չուզեալ այս յարձակմանց մէջ մաս չունենալ Մեղու Հայաստանի լրագրէն յոգանած կորինակէ իր թերթին մէջ, որպէս թէ վեհ. կաթողիկոսի իջմիածնայ վանքին հաշիւները չը հրատարակած ըլլալուն գամ:

Աղգէն առնուած ամէն մէկ օտակին հաշիւը՝ ժամանակին աղբին ներկայացնելով ամէն աղգային հաստատութեանց անհրաժեշտ պարտքերէն մէկն է իւր նար աղատիլ ոչ իջմիածին, ոչ իւր սաղմու, ոչ Սրմուշ, ոչ Վարագ և ոչ որ և է վանք կամ եկեղեցի, ապա ինչ կը նշանակէ լուս կենալ երեսուցիկայ և այլ ամենայն վանուց հաշիւ չը հրատարակելուն դէմ և սիայն ձայն բարձրացնել իջմիածնայ դէմ՝ այնպիսի ատեն մը՝ որ բարձրէն վարձեալ սրիկայ գրիչներու հաւածանաց տակ կը գտնուի եթէ ասոնց նպատակը հաշիւ ուղերու պատրուակաւ իջմիածնայ հալածչաց մասնակցիլ չէ՝ ինչո՞ւ այսքան ատեն լուս կեցան ու հիմա՞ ելիւր են հաշիւ ուղերու, մի՞ գուցէ ասոնց նպատակն ըլլայ իջմիածնայ գանձը թուսիոյ պանքային մատնել, որն որ Պալատեանի տրամադրութեամբ իրաւունք ունի իջմիածնայ վանքին աւելցած ամեն մէկ ստակը իրեն քաշել և երբ վանքը ըստակի կարօտութիւն ունենայ՝ թուսիոյ կայսեր յատուկ հրամանաւ կարենայ ստանալ իւր այդ դրամը, ինչպէս որ եթէ վեհ. կաթողիկոսը վանքն դըրամները թուսիոյ պանքային յանձնած ըլլաւ՝ յատկապէս կայսերական հրաման խնդրելու պիտի պարտաւորէր իւր շինած ճեմարանին և իւր ծաղկեցող ծաղարանին համար, որն որ թէև կարելի էր ստանալ սակայն որքան բանակ-

ցութիւններէ ու որքան դժուարութիւններէ յետոյ:

Ասոնք չը կարենալով ուրանալ վեհ. կաթողիկոսի գործունէութիւնը՝ կըսեն թէ՝ ներկայ կաթողիկոսի օրով շատ դրամ մտաւ իջմիածնայ վանք, որն մին ինչու կը դանդաղեցնէ քանի որ վանքը հարստացուցեր է, եթէ կրնաք կաթողիկոսն ամբաստանել թէ իր կաթողիկոս ստակ տեցուց յառաջ անցէք ամբաստանութիւններդ քաղցիլու, սակայն դոնէ խրիմեանի իւր կսկորդն տնցուցած ըլլալը հաստատուած 4300 ոսկին դէմ ալ դատարագ կեցէք, որ դոնէ վարձուքիդ տրամաբանական ըլլայ ու բարձրէն վարձեալ դաւադիրներ թլլանուք կոտորածը վարատի:

Վեհ. կաթողիկոս շատ ստակ հաւաքեր է եղեր աղգէն, շատ աղէկ խրիմեան անոր հարկապատիկը հաւաքեց, արդ ո՞ր է անոր հաւաքած դրամին հաշիւն ալ եթէ վեհ. կաթողիկոսն շատ ստակ հաւաքեց՝ անոր վարիւն ճեմարան մը հիմնեց և տպարան դարձացուց, ո՞ր է խրիմեանի հաւաքած դրամին փոխարէն մէկ խրճիթ և մէկ տպագրական տոտ:

Ասով հանգեալ չենք ուղերու ըսել թէ իջմիածինը հաշիւ չը տայ, թող տայ և պարտական է տալու, այլ ըսել կուզենք թէ՝ ասոնց նպատակը եթէ հաշիւ ուղել ըլլաւ նպատակնին՝ անշուշտ խրիմեանի ալ հաշիւը պիտի ուղէին:

ԱՏԱՅԻ ԹՈՒՐՇԻՆ ԵՒ ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՕՃԱՂԸ

Բ

Ասկից առաջ խոստացանք Մասիոի վրայ ալ խօսիլ:

Մասիո այնպիսի թերթ մ'է, որ լաւ արժանի դէպքի մը վրայ զուարճութեան իսկ զուարճութեան արժանի դէպքի մը վրայ այն աստիճան վարպետութեամբ կողբայ՝ որ մարդուն իրօք Մասիո հետ լալն ու զուարճանալը կու-

գայ, ասոր համար նուիրական բան չը կայ, օր մը ամենէն անպիտան իսկ դիւր նուիրական կընէ, իսկ միւս օր միւսին խնդիրը անպիտան կընէ, ծիայն մէկ բան կայ՝ որ ասոր վրայ հաստատ կեցած է, այնէ՛ ժողովրդեանդէմ դառնալու արդ շատ անգամ կը խաբուի, ինչպէս նաև Մասիո բան մը բոկ ուղած ատեն ծակէ ծակ վախճելով կըսէ, մինչդեռ Մանգումէն չըսուելիք բարձր բացէ՝ իր բայ կըսէ, որով եթէ Մանգումէն մէկ աստիճան վընաս հասցնէ՝ սա հարկը աստիճան կըրնայ մնաս հասցնել, մանաւանդ ինքը զիքը մասնակցութեամբ նուիրած ըլլալով՝ ամեն կողմէն ապահովեալ, ոչ ընթերցողէն կը վախճայ, ոչ ժողովուրդէն, կը բաւէ որ մասնակցութեամբ հրամաններն ու հրահանգներն անթերի գործադրէ:

Մանգումէն էր որ առաջին անգամ Ղալաթիո Օճաղը կոչեց ձախակողմը, Մասիոն գործին շատ աղէկ եկաւ այս բայց որպէս զի կուրաբար հետեւած չըլլայ անոր՝ սա ալ երաւ Ղալաթիոյ խրմբակ կոչեց, այսինքն անոր Տանկերէնը հայացուց, մինչդեռ առաջները գլուխն ամեն կողմ կը զարնէր որոշ բառ մը գտնելու, երբ անգամ մը սխալելով ձախակողմ ըսած գտնուեցաւ, իսկոյն հըրաման ընդունեց ուրիշ անգամ այս բառը չը գործածելու, ուստի ատեն մը յետադիմականք ըսաւ, յետոյ չը դիտեմ ինչ, իսկ հիմա շատ աղէկ եկաւ բանին Ղալաթիոյ խրակ կոչելը, որով որպէս թէ անշուն անուն մը տուած եղաւ, սակայն այդ խմբակին գործքերն այն աստիճան մեծ կը նկարագրէ՝ որ ընթերցողը կրնայ իսկոյն հետեւցնել թէ՛ այդ գործերը խմբակի մը գործ չեն, մեք տարակոյս չունինք որ այսանգամ ալ հրահանգալիս ընդունի՛ այդ խմբակ կոչած մա մնայն գործերն այդքան մեծ չըցուցնելու, մեր այս դուշակութիւնը շատ չանցիր կը տեսնուի:

Արդ ինչ կուզէ Մասիո, տարակոյս

չը կայ թէ ասոր ուղածն արիւն ասն չէ
բայ Եթէ Եղեղիմի կորուստ աղ
դեցութիւնը վերստին ձեռք ձգել, աս-
կայն չարք փոխանակ խնդիրն ուղղակի
այս կողմէն բռնելու հակառակ կողմէն
կը բռնէ. այսինքն կը հարուածէ Ժո-
ղովքացիներն կուսակցութիւնը չարաչար
որպէս զի աղակողմ կուսակցութիւ-
նը խուսկոյ մեծով բնութաւ. արդարեւ
ալ արդէն հաշիւ բրած է. և կամ լաւ
և աղէկ հրահանգ ատեած են:

Այսպիսով Եղեղիմիութիւնը ի
րենց քաղաքացիներն պաշտօնավարութեան
բնութեամբը՝ յայտնի է որ Ժողովրդա-
կան կուսակցութիւնէն աւելի փոքր է.
որովհետեւ ամեն օր քաղաքացիական
դարձուածոց մէջ այսպիսի էջերիցներ
կը տեսնեն, որոցմէ եթէ հարիւրին մէ-
կը ազգին վրայ փորձել ուզեն՝ կրնան
յաջողութեամբ գլուխ հանել. ասինքն կը
բաւէ օր որոշման մը միջոցին բաւ մը
կամ պարտերութիւն մը քշեն. քանի մը
օր վերջը հազիւ կը տեսնեն թէ տար-
տակը ինչեք պարտաւորութեամբ կայ
ապացոյցն է ասոր Բաղ. Ժողովոյ գոյու-
թեան վրայ ըրած զանազան վարպետու-
թիւններն, ապացոյցն է ասոր կրօն. Ժո-
ղովոյ գոյութիւնը շնչելու համար ըրած
դազանի շանքերն. ապացոյցն է աս-
որ՝ վանքերը կործանելու համար ձեռք
առած գողտի միջոցներն. ապացոյցն
է ասոր Սուսումնական Խորհուրդը՝ Մէ-
արիֆի ուղղակի անշուքեան տակ դը-
նել ուղեքնն, ապացոյցն է ասոր սահ-
մանադրութիւնը քաղ. քանի անգամ
դադրեցնել ասոր ին. ապացոյցն է աս-
որ ազգին քաղաքացիներն Երբ
րելու արտօնութիւնը ազգին ձեռքէն
առնել ալ ուղեքնն:

Առ անանուն յօդուածագիրն ԼԵ-
րագիրն Պալատու Խնդրոյ,
Պարոն:

Ով բլրալ չէք ճանչեր քանզի ա-
նանուն ես. միայն Գալատու Խնդիրն
վերնագրով յօդուածդ երբոր կարդա-
ցինք, տեսանք որ Պ. Գարեգին կամ
Գարեգին էֆ. մեկնեալս ամեն մը
նկատմամբ գրուած էր. այդ անձին ըս-
կըղանակուն անունը կամ գտնէ անունն
սկզբնապէս դրուած չըլլալուն համար
կատարեցանք թէ մի գուցէ այդ ան-
ձը ձեզմէ մէկը եղած ըլլայ, ինչպէս
որ շատերն ալ էկան մեզ հարցուցին,
վերջը հասկցանք թէ Խնդիրը՝ այլ գիր
դատանէ Գարեգին Երզնկայէն էֆ.
անուամբ անձի մը վրայ է եղեր. Պա-
րոն. . . մեր միտքը հաս խնդիրը քն-
նել չէ: Թէ իրաւացի ըլլայ թէ անիրաւ,
բայց մէկը երբոր գրիչը ձեռք կառնու-
նի թի մը վրայ գրելու համար, պէտք
է կատարեալ զգուշութիւն ընէ՝ որ չըլ-
լայ թէ մէկու մը ուղղած քարը ուրիշի
մը դպի, այս ձեր անխորհուրդութիւնն

ու կարճամտութիւնը կը ցուցնէ. . .
Բաց յայտնանէ,

85 Եւ 88 թիւ ձեր յօդուածին շա-
րունակութեամբ մէջ կըսես թէ. . .
շատ կը ցաւիմ և շատ կը մեղադրեմ ըզ-
ձեզ որ այդ անասն ցնորեալ գաղա-
փարներով գրիչ կառնու ձեռքդ և ըս-
գարիս մակնաւանդ արժանի ըլլալդ
գրչովդ ալ կը յայտնես— ապրիս Պա-
րոն. . . աղէկ որ մեր միտքը բացիր
մերք չը դիտենք որ Գարեգի մեկնու-
նք գեշ ու նուազ բան մը եղած ըլլայ
ու կրողին նախատինք, մենք պիտենք
թէ՝ Արար. Ղարիպ, որ աղաւաղով
«Գարիպ» ալ կըսեն՝ պահագլխոս կամ
նժդհէ բնէ. իսկ Արար. բան զա-
րիպ. բաւը մերձաւոր կամ ազգական
բոլոր է. Ինչէնտի, բաւք մը նշանակու-
թիւնը չը գիտնալ թերեւ ներքին ըլ-
լայ. իսկ անգաղաքավարութեամբ գեր-
դատաններու մակնաւանդ նախատել
ուղեքն՝ ձեր մեծ անկրթութիւնն ու
տալ դութիւնը կը ցուցնէ.

Մ. Գարեգին Ե. Գարեգին
Ս. . . Ա. . .
Տ. . .

14 դեկտ. 1875 Թուի-գարու
. . . Խնդիր

Ժամանակէ մը ի վեր, թէ ձեր
պատուական թերթին և Եւ ուրիշ թեր-
թերու միջոցաւ. ուստ ազգայնականութեան
հեղձ ստորագրութիւններով Թուր. Խոր-
հրդոյ գէմ հրատարակուած կեղծ ու
պատիւ յօդուածները կը կարդայինք,
ասկայն իոյն յօդուածագիրն ինչ ող-
ւալ և զիջեալ. . . ասինք քաղ զիս
զայով. ոչ չը դարձանք և ոչ կը
ըստանայինք. միայն կը ցուէինք այն-
պիսիներուն վրայ, և կարեւորութիւն չը
տալով, պատասխանելու անգամ արժա-
նի չէինք համարիր ցարդ. Բայց միան-
գամայն գիտնալով որ չափազանց լաւ-
թիւնը խոստովանութիւն կ'ընթացրէ,
և հետեւեալ հասարակաց կարծիքը
զայի իր և ուղիղ և անպարտաւոր
կառաւորութեան հարկ համարեցանք այս
անգամ պատասխանելով, հերքել նոյն
ստեղծութիւնը ուղղել. սխալներն և հասարա-
կաց դատողութեանը յանձնը զաննք,
որպէսզի մի ալ ևս այնպիսի սուտ ու
սխալ, կրից և կարծեաց վրայ հիմնեալ
խօսքերով Ձեր և այլոց պատուական
թերթերուն սխալները իշխուր մըրո-
տել յանգցին իրենց ձախդ. գրչաւ:
Ասանց կարծածին, լաւ ևս ըսելով այն-
պէս կարծեցինք ուղեքնն նշանով,
խորհրդոյս անհոգութեամբ Թուր. Խոր-
հրդները խանգար և յետին քեզ վի-
ճակի հասած, և Երզնկայէն աւերակ
դարձած է. Խեղճ անխիղճեք. չէք
յիշեր արանց սեռի գար. քնն նախկին
վիճակը, որ այն ատենուս դպրոցին
ծախսէր. սա հասոյթները ցարդ. մութ

և անայտ մնացած է. ինչո՞ւ չորս հա-
ղարէն աւելի պարտք թողլով մէկդի
քաշուեցաք, առանց արդիւնք մը ցոյց
տալու. Նոյն խորհրդոյ օրով չէր որ
խանգարեալ դպրոցին բարեդարձու-
թեամբ Թուր. Խորհրդոյ դպրոց դու-
սոց, որոց և նոցա յաջորդաց անխօս
լաւիք, միջև ցարդ թէ յիշեալ պարտ-
քը տրուած և թէ դպրոցը օրըստօրէ
բարեկարգուած և անկէց փնջն հիմայ
եղած ծախսը և հասութիւն մէկ դա-
հեկանն անգամ օրինաւոր կերպով ի
հաշիւ անցած է. Բայց դուք և Ձեր
անհայտ խումբը. այս վիճակը տեսնե-
լով փոխանակ շնորհակալ և գոհ ըլլա-
լու, նախաձեռն կրիք վառեալ և զին-
եալ, ուստած էք միշտ արդիւնքներ և
յուզմունքներ յարուցանելով, աւերելու
աշխատի, բայց չը պիտի կրնաք. Դուք
և Ձեր դպրոց անհայտ խումբը չէիք,
որ դեռ ժամ օրերս դպրոցին կառավա-
րութեան և բարեկարգութեան անխնե-
րը հազիւ գառնայ սկսած, առջևը քոր
դնել ուղեքնն ու չը յաջողեցաք:

Եւ աղջկանց դպրոցին արդեօք
սա Եփայլունք ըսած դպրոցիդ Թուր-
գարուն էր թէ ուրիշ տեղ. որ աչքե-
րովքիդ տեսած էիք. եթէ ուղիղ աչ-
քով նայելու ըլլաք և շիտակը խոստո-
վանք աղիք, այն ալ հիմայ աղէկ վի-
ճակի մէջ է, և աւելի աղէկ ըլլալու
յոյս կայ. շնորհիւ նորընտիր հոգաբար-
ձութեան, որ արդէ Եփայլ շանիւ
կաշխատի և բարեկարգելու միջոցներ
ձեռք առած է. եթէ Ձեր շնորհիւ ա-
նոր ալ առ. առաջնորդ կոխելու խո-
չընդոտներ չենք. Բայց դուք և ձերա-
յինք. բոլոր եղած և ըլլալիք աղեկու-
թիւնները տեսնելով պիտի նախաձեռն
ու չը տեսնելու պիտի զարնէք եղեր,
այդ մեր հոգը չէ. նախաձեռն նախ իւր
անձը կը խանձէ. Այս ալ չը մոռնանք
յիշել որ պիտարակած Թուր. Խորհուր-
դը. մօտերս ամենամեծ առաքինու-
թիւն մը գործեց յիշեալ վայրուն կու-
շած դպրոցին մասին, զոր հարկաւ կի-
մանաք, կամ իմացած էք, իսկ եթէ
անաճօթութիւն ու անխղճութիւն ընե-
լով, զայն ալ չը գիտնալ ձեռքէք,
ու նորէն սուտ ու սխալ բաներ գրելու
յանդգնիք. այն տեսն հրապարակաւ
պիտի յայտնենք զայն ու չը տեսնելու
զարնող աչքերնուդ առջև դնենք, առ-
այտմ դպրոցաց մասին. այսքանք բաւ
համարելով, գանք եկեղեցւոյ մասին ալ
համառօտիւ խօսելու:

Շարունակելի

ՅԱՂԱԳՍ ՌԳԵԿԻՍՆՈՒԹԱՆ

Շար. տես թիւ 1713
Մի՛ շօթեալ օմն կամելով սղոքել
զոնդանը, մի թշնամանէր նորին քան-

չեղագործ մեծապատուութիւնը. համարեմք սակաւիկ, փոքր միւս ևս բարեհաճի թաւալել:—Ո՛վ ոգիդ, յաւերժորդաւորով առ սեղանն, երեսանկեալ աղաչեմք զքեզ, պաղատեմք սըրտի մտօք, մի յուսահատ առնեմք զմեզ: Ներքէ այս թերահաւատին, որ անգիտաբար թշնամանէ զքեզ, օ՛ն, շարժէ և պատրաստ լեր պատասխանել մեր հարցմանց:

Ընդունայն աղերս. սեղանն իւր յամառ անշարժութեան մէջ էր միշտ. ուստի հարկ եղև ուրիշ կարասի մի գտանել որ առաւել զթափրտ լինէր. յետոյ Պրնձեայ աշտանակը փորձեցին, և յաջողեալ կարծեցին. բայց եւս սեղանայն յամառութեան հետեւեցաւ ի վերջոյ: Ինչ էր այս անողորմ անշարժութեան պատճառը. պէտք էր գաղտնեաց խորը թափանցել. ո՞րն էր արդեօք ոգւոյն սիրելի իրը՝ յոր բնական զիջանէր՝ միշտ պատրաստ ի պատասխանել:

Այսպէս գուցէ տան բոլոր կարասիքն ոգեւորեալ շարժականութեան մէջ դրուելով պար առեալ պիտի ուտուէին տակաւ, եթէ որպէս յիշեմք. նոյն ժամանակի իշխանութիւնն խառնիւք և աղբարարութեամբ չղգուչացունէր զհետեւողս սեղանաշարժութեան, որք արդէն լուծած էին անշարժութեան հանելուկը. այսինքն թէ թերահաւատ անձինք չպիտի գտանէին ակմբին մէջ. պէտք էր ուղիղ սրտիւ և անկեղծ հաւատով ձեռք դնել ուղանայն վերայ: Այս իսկ էր ոգեւորունից հաւատքը. ըստ այսմ առանց թերահաւատութեան վարդապետաց հետ յարաբերութիւն հաստատել ճշմարիտ ոգեկրօնն. ինչպէս որ հոգեւորականը (կամ նա որ շիւթակրօն չէ) միննոյն միջոցաւ միայն կարող եղած է ի վաղուց հաղորդակցիլ անմարմին էակաց հետ:

Այնպէս որ ծանօթ և մեզ ժամանակակից այս իրողութիւնը գտնէ վերջապէս տեղի պիտի ունենայ. ոգեկրօնութիւնը գուցէ կրկին անգամ պիտի ոգեւորի ի մեզ. ինչպէս յսեմք նորից ձեր կատարութիւն ի տեղիս տեղիս: Տակաւին երէկուան օրը՝ հայ երգիծանական թերթի իրիք շարունակութեան մէջ հրատարակեալ տեղեւաք ոգեկրօնութեան վերայ յօդակեալ լուրջ քարոզիմն որ զթերահաւատս լուսաւորելոյ անկեղծութեամբ գրուած էր: Յիշեալ քարոզչին համար ասեն թէ ստուգիլ պատուաւոր, առաքինասէր, գիտուն ոմն ինքեւն ի զատ, առողջ ուղղելի տէր ալեւոր ոք է: Ինչ փոխմանք կամ մարմինը՝ որ հոգւոյն պատեանն է. յիշեալ սգեկրօն յօդուածագիրը եթէ խելագար իսկ լինէր, դարձեալ նուազ կարեւորութիւն չէր ունենար իւր գլուխութիւնն, որոյ հեղինակն ոչ թէ ինքն էր, այլ նոյն իսկ ոգին. դուռն տուած

էր նմա, որ արդարեւ անբասիր լըջութեամբ բացատրած էր ոգեկրօնութեան վարդապետութիւնները. ոգին ներն հարցաքննելոյ հրահանգը պարզած էր, իսկ և իսկ զնոսա խօսեցնելոյ բանալին տուած էր: Երանի՛ թէ ի վաղուց ձեռք բերած լինեաք այս բանալին, որով երանութեան ճանապարհը դառած լինեաք մինչև ցարդ:

Շարունակելի

Պատրիարքական նախորդ տեղապահ Ամեն. Արքիստակեա Սրբազան Հայրքն՝ այս առաւօտ իւր մահկանացուն կնքեց, որոյ յուղարկաւորութեան հանդէսը պիտի կատարուի վաղը յիւսկիւտար Ս. Խաչ եկեղեցին:

ՀԵՌԱԳՐԱՆ ՈՒՐԲ
ԱՒՏՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Վեննա 3 յունվար	
Բուժ. արժ.	26 . 55
Աճիօ	103 . 50
Գրետի Հօղ կոչուած փոխառութեան 1858 մեծ պարգևը շահեցաւ Սէրի 2,235 թիւ 63.	
Վիեննա 4 յունվար	
Բուժելի երկաթ . ֆիօ	25
Աճիօ	. 80
Պորսայի մասնաժողովն որոշեց որ Եւրոպական թուրքիոյ երկաթուղեաց արժեթղթերն այսուհետեւ վեցամսեայ 3 ֆրանքնոց կտրօններով միատեղ առնուին և տրուին:	
(Եթէ այս 3 թուանշանը հետագային ակաւ մը չէ, վասն զի յիշեալ արժեթղթոց վեցամսեայ տոկոսը 6 ֆրանք է. ուրեմն կերելի թէ ըստ նոր տօնակութեան՝ տոկոսներուն կեսի իջնելուն պատճառաւ այսպէս ըսուած է.)	

ՆՆԻՔԻՆ

Կայսեր տառջին սեփական Աթըֆ պէյ երեքշաբթի օրն Բ. Դուռն երթալով Բարձր. Մեծ Եղարդ ոսկն հետ երկար տեսակցութիւն մ'ունեցաւ, որոյ մեկնութեն յետոյ Մահմուտ փաշայ Անգլիոյ դեսպանին այցելութիւնն ընդունեց:

—Գլուխն Պայրամիի այս տարուան տօնն ըստ տօմարաց վաղն է, սակայն երկու Սէլամըք միւսնոյն օրը չը կարենալ ըլլալուն համար Վեհ. Կայսրը որոշեց է որ այս քառօրեայ տօնը շաբաթ օրն ակնի:

—Կոստան Եֆէնտի իւր պաշտօնա-

տեղին մայրաքաղաքս վերադարձած է առ ժամանակեայ կերպիւ:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ
ԸՆԹԱՅԻՄԱՐԺԻԹՈՑ

Ղալաթիւ 24 դեկտ.

ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԱՐԺԵԹՈՒՂԹ

Առաւօտուն բաց . . .	25 . 26
Բարձր գին 25 .	30
ցած գին 25 .	22
կէս օր . . .	25 . 29
դոցուեցաւ . . .	24 . 35
Բուժելի Երթ. . .	Յր. 52 1/2
Փոխառ. 73 ի . . .	Յր. 124
Փոխառ. 69 ի . . .	128
. 65 ի . . .	156
. 63 . . .	156
Սօսիթէ Ժենեւալ Լ. Ս. 4 . . .	
Գանձատու 1872 ի . . .	40 1/2
Սօսիթէ Օթոման . . .	3 05
Գանձ տը Բօնալթ. . .	4 . 10
Գրետի Ժենեւալ Լ. Ս. 4 .	05
Թրամվէյ . . .	2 . 00
Բըբոր . . .	
Փոխակց. իլնետ եւ մ. 1111/2 1113/4 . . .	
. Բարիշ . . .	22 75 էն 80
Դրամազէղ . . .	12—13 0/0

ԸՆԹԱՅԻՄ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմ. ոսկի 100 զըշ. ի հաշուով
Ղըշ. փր.

Ենգլ. ոսկի . . .	110 . 22
Գաղղ.	88 . 12
Բօլ	89 . 20
Բարսօն արծաթ . . .	17 . 4
Բըբմից	51 . 14
Ճերմակ մէճիտի տարբ. 103 .	2
Հինգնոց	105 . 25
Մէթալիք	106 . 10
Պղինձ	137 . 10

ՕՐԱՑՈՑՑ ՎԵՑԼԵԶՈՒՆԱՆ

Ա. Խորասանճեանի

Այս բնտիր օրացոյցը՝ որ դիւանաց տան և վաճառականական ասանց մէջ խիստ գիւրութեամբ կը դորձածուի և որ մեծ խնամով պատրաստուած է, կը ծովաւորի յուլիան Համամ Հաճօրու լո խանի տակ թիւ 4 Ա. Խորասանճեանի թղթաւաճառանոցը և ամեն դրամաճառաց քով:

ՏՕԹԵՕՐ Կ • ՃԵՐԱՀԵԱՆ

Իւր բժշկական արուեստին ուսումը
Բարիզի մէջ առած և բժշկութեան
վկայականն ստացած ըլլալով, այժմ
մայրաքաղաքս հասած և իւր բնակու-
թիւնը հաստատած է 'ի Պէշիքթաշ,
ուր թրամվէյի կայարանին դէմը յատ-
կապէս վարձած սենեակներուն մէջ
պատրաստ է ամեն առաւօտ ժամը ճէն
մինչև 8, ամեն տեսակ հիւանդու-
թեանց համար, ձրի հիւանդ ընդու-
նիլ, Յէն վերջը իրեն ներկայացող հի-
ւանդներն այցելողնով նայելու պայ-
մանաւ: Ներքին հիւանդութիւններէն
չստ, Ծրէնկիի և այլ այս տեսակ
ախտերու դարձանին համար ալ մաս-
նաւորապէս աշխատած ըլլալով, այդ
հիւանդութենէն բռնուող ախտաւոր-
ներն ալ կրնան ամենայն վստահու-
թեամբ առ ինքն ներկայանալ:

Մեծարգոյ Մ. Ճիվանեան բժիշկ
անուագործ պատիւ ունի ծանուցանել
արգոյ հասարակութեան, որ իր տունը
այժմ հաստատած է Պէշիքթաշ քէօ
իշի Գարաֆիլ պողտի դէմը:

Ուր ամեն օր կընդունի 3էն մինչև
կրեկոյ իրեն գիմողները:

Նոր ակաւ կը շինուի, արդէն քաշ
ուած ակաւին տեղը մասնաւոր եղա-
կաւ մը նորեր կը դրուին, որ բնա-
կան ակաւներու պէս ծառայելով ա-
մէն տեսակ կերակուր կատարելապէս
կը ծամեն, թէ գեղեցկութեամբ ու թէ
գիմացկութեամբ բնականներէն իսկ գե-
ղաղանցելով:

Տղայոց ծուռ բուսած ակաւները կը
շտկուին, գլխաւորն և յատուկ միջո-
ցաւ մը:

Նոր փթտած ակաւները բոլորովին
կառողջանան մէկ անգամ գեղ արուե-
լով կը լէցուին նոր հնարքով մը և մին-
չև 20 տարի կը դիմանան: Այնպէս որ
ոչ ոք կը պատաւորի քաշել տալ այն
թանգագին գործիքները, որոնցմէ գը-
րեթէ կախեալ է կատարեալ առողջու-
թիւնը: Դեկտ. 28

ԱՆԻԾԵԱԼՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ

• • • ԱԲԲԱԾ

Թարգմանեց

Մ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

Գ.—Հատոր

Կը գտնուի Կ. Պօլիս Զաքարիա
լար փողոց թիւ 20 Գալաֆեան եղբարց
գրատունը. և Զմիւռնիա Տէտէեանց
վաճառատունը:

ՎՈՒՓՈՒԱԹԸ

ՄԻԻՍԹԱՔՊԼԻ

ԵԱՆԻ

ԳԱԶԱՄԻԱ

1876

ՅԷՆԷԻ ԻՍԷՎԻՅԷԻ

ՔԷՊԵՍԵՏԷ ՄԱԽՍՈՒՍ

Սաթըլըր հէր էրմէնի քիմադը
աիւքքեանլարընտա: Ֆիյ 2 ՂԷ:

Զարդարեան գործարանն այս ան-
գամ չորս լեզուեան գիւանական օրա-
ցոյց մը հանած է՝ որ գպրոցի, գիւանի,
վերջապէս ամեն գրասենեկի համար ա-
ռաւ իր պիտոյք մ'է: Կը ծախուի Նոյն
գործատան և գրավաճառաց քով:

ՅԱԿՈՐ ԷՖԷՆՏԻ ՆԱԶԼԵԱՆ ՎԿԱ-
եալ փաստաբանը իւր գրասենեակը փո-
խադրած է Պաղչէ գարու Շէյխ Իւլամ
խան վերնայարկ թիւ 5:

Նազլըեան էֆէնտի Տաճկերէն և
Դադլիերէն լեզուաց ալ քաջ հմտութիւն
ունենալով, տարակուս չունիմք թէ դա
տական ինդրոց համար առ ինքն գիմող
բոլոր տնային զոհ պիտի ընէ:

ՏՕԹԵՕՐ Մ • ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Իւր բնակութիւնը հաստատած է
ի Ղալաթիա, Հայոց եկեղեցւոյ փողոց
թիւ 12 տունը, ուր պատրաստ է ամեն
օր մինչև կէս օր հիւանդ ընդունել, և
երեքշաբթի օրերն ալ ձրի դարմանել:

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ՔԵՐԱԿԱՆ

ՊԱՐԶ ԵՒ ԴԻԻՐԻՆ ՈՃՈՎ

Կը գտնուի գլխաւորաբար Յ. Մա-
նուկեան տպարանը, Ղալաթիա, Բէր-
չէմպէ պողտը, Զոհար ճատտէսի, թիւ
24 և բոլոր գրավաճառաց քով
Գին, 20 փր:

Այս սիրուն գասագիրքը, որ իր
ամեն հանգամանքովն ազգիս մէջ անդ-
րանիկն կրնայ սեպուիլ, հին աւուրց
ի վեր գպրոցներու մէջ գործածուած
քերականին մի և նոյն է. միայն ա-
ռանց առաջինին նման ձանձրացունելու
զմանկաին, աւելի համառօտ, և շգեղ

պատկերներով զարդարուն ըլլալով,
անոնց ընթերցման փոփաքն կրնայ
գրգռել, որ աղոց համար առաջին
պէտք եղածն է:

ՕՐԱՑՈՅՑ

ՊԱՐԶ

1876

ՆԱՀԱՆԶ ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Յօրինեալ յերեմիա Փահանայե
Խասգիւղի

Կը ծախուի բոլոր գրավաճառաց
քով: Գին 60 փր:

ԵՂԵՍԵՐ ՅԱԿՈՐՈՍ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ԲՕԼ ՏԸ ԳՕԳ

Սոյն գիրքս որ տետր առ տետ
կը հրատարակուի, այս անգամ 23 և
24րդ. տարին ալ երաժ ըլլալով կը
ծախուի ի գին 40 փարայ:

ՀԷՐ ՆԷՎԻ ՍԱՐԸԼԸՔ ԲԼԷԹԻՆԷ
ՆԷՎԻՃԱՏ ՊԻՐ ՄԱՍԼԻԻՃԷ

Պին թէճրիւպէ իլէ թասթիք
վէ գապուլօլունան իշ պու մալիւ-
ճէնին թէճսիբի իլէ, կէրէք եը-
լանմըշ վէ կէրէք հէնուզ փէյտահ
օլունմուշ սարըլըք իլլէթինէ տիւ
չար օլան խասթէլէրին՝ օն պէշ կիւն
զարֆէնտա քեամիլէն շիֆարէղիւ
օլաճաքլարընտան, մաւլ իճէի մէզ-
քիւր Գում գաբուտա Պուլի փաշա
ճատաէսինտէ վագը 84 նօմէրօ իլէ
մուրաքքամ թիւթիւնճիւ վէ ագ-
տար Նիկօղոս Գարիպեանէ միւրա-
ճաթ օլունմաթը իշուն խաստէ-
թէն իլան օլունմուր:

ՏԷՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԻԱՆԱՏՈՒ

ՕԳՍԷՆ ԻՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Օ. ԻՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

ՆՈՒՍՈՒՅԵԱՆ ԽԱՆ ՎԵՐԻ ՅԱՐԻ ԹԻԻ